

Temeljem čl. 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine broj: 94/13), te članka. 40. Statuta Općine Erdut (Službenik glasnik Općine Erdut broj: 14/01., 26/05., 46/09. i 55/13.), Načelnik Općine Erdut dana 13.02.2017. godine, podnosi slijedeće:

IZVJEŠĆE o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Općine Erdut za 2016. godinu

1. UVOD

Plan gospodarenja otpadom za Općinu Erdut prihvaćen je 30. listopada 2007. godine, te je uskladen sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine broj: 130/05), Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine broj 85/07), te Planom gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije (Županijski glasnik Osječko-baranjske županije 15/06). Plan je prihvatio općinsko Vijeće, a sukladno zakonskoj obvezi, jednom godišnje (do 31. ožujka tekuće godine) obveza je općinskog načelnika podnijeti općinskom Vijeću izvješće o izvršenju Plana, a posebno o provođenju utvrđenih obveza i učinkovitosti poduzetih mjera.

2. OBVEZE IZ POSTOJEĆE I NOVE ZAKONSKE REGULATIVE

Prema obavezama i odgovornostima u gospodarenju otpadom koje proizlaze iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom država je odgovorna za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada, a gradovi i općine odgovorni su za gospodarenje komunalnim otpadom. Troškovi gospodarenja otpadom obračunavaju se prema kriteriju količine i svojstva otpada, uz primjenu načela «onečišćivač plaća».

Troškovi gospodarenja otpadom obuhvaćaju:

1. troškove odvojenog skupljanja otpada,
2. troškove prijevoza otpada,
3. troškove drugih mjera gospodarenja otpadom koje nisu pokriveni prihodom ostvarenim prometom otpada,
4. procijenjene troškove uklanjanja otpada koji je nepoznata osoba odbacila u okoliš i
5. troškove uporabe i/ili zbrinjavanja otpada koji obuhvaćaju troškove projektiranja i gradnje građevina za uporabu i/ili zbrinjavanje otpada, troškove rada građevina za uporabu i/ili zbrinjavanja otpada, njihova naknadnog održavanja i gradnje nove građevine koja će se koristiti nakon prestanka rada postojeće.

Stupanjem na snagu Strategije i Plana gospodarenja otpadom RH, te posebnih pravilnika o postupanju s određenim grupama otpada, od posebne je važnosti za Republiku Hrvatsku, jer se njima pokreću promjene koje će, postupno rješavati postojeće probleme, unapređivati sustav i usmjeravati državu prema održivom gospodarenju otpadom.

Plan gospodarenja otpadom Općine Erdut sadrži:

- mjere postupanja sa sakupljenim otpadom uz izdvajanje komunalnog otpada,
- procjenu nastanka otpada,
- mjere za smanjenje nastanka otpada sa projekcijom finansijskih sredstava,
- plan sanacije divljih odlagališta sa popisom onečišćenog okoliša,
- redoslijed aktivnosti sanacije neuređenih odlagališta i onečišćenog okoliša,
- izvore i visinu potrebnih sredstava za provedbu sanacije.

3. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA

Organizirano skupljanje i odvoz otpada koji nastaje u domaćinstvima na području Općine Erdut u 2016. godini obavljalo je komunalno poduzeće „Čvorkovac“ d.o.o. Tako

skupljeni komunalni otpad odlaže se na odlagalište Petrovačka dola - Vukovar, odlagalištem upravlja Komunalac d.o.o. Sajmište 174, Vukovar,
 Krupni (glomazni) otpad je predmet ili tvar koju je zbog volumena i /ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada.
 Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine broj: 94/13) zabranjuje odlaganje krupnog (glomaznog) otpada na javnim površinama. Ovu vrstu otpada građani zbrinjavaju na način da pošalju zahtjev ovlaštenom sakupljaču otpada koji se odaziva pozivu dva puta godišnje prema ranije utvrđenom rasporedu.

Građani odlažu komunalni otpad u posude 120 l, odnosno 240 l. Pojedinim pravnim osobama podijeljeni su kontejneri 1.100 l.

Odvoz komunalnog otpada od domaćinstava provodi se jednom tjedno i to radnim danima ponedjeljkom, utorkom, srijedom, četvrtkom i petkom prema definiranom rasporedu sakupljanja otpada.

Komunalni otpad

Komunalni otpad je otpad iz kućanstava, te otpad iz proizvodne i/ili uslužne djelatnosti ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava. Navedeni otpad nastaje u kućanstvima, uslužnim djelatnostima, institucijama i na javnim površinama kao posljedica uređivanja i održavanja javnih i privatnih površina na području općine.

Općina Erdut zauzima površinu od 157 km², a prema popisu stanovništva u njoj živi 7.308 stanovnika u 2.757 domaćinstava.

Međutim, unatrag nekoliko godina broj naseljenih domaćinstava je u opadajućem trendu.

Broj korisnika usluge sakupljanja i odvoza otpada¹

Broj stanovnika	Broj kućanstava	Broj korisnika		Postotak sakupljanja	Ukupna količina sakupljenog komunalnog otpada u 2016. u tonama (podaci obuhvačaju zelene otoke i kante iz domaćinstva)
		Fizičke osobe	Pravne osobe		
7.308	2.757	2.114	75	76,68%	1613,74

Obračun usluge sakupljanja komunalnog otpada vrši se prema volumenu spremnika.

Odložena količina otpada u tonama po odlagalištima²

Sakupljač otpada	Odlagalište	Ukupno
	Petrovačka dola Vukovar	
Čvorkovac	1.613,74	1.613,74

Trošak deponiranja navedenih količina komunalnog otpada ukupno iznosi 238.646,00 kuna.
 Prema podacima ranijih godina usporedna analiza izgleda:

¹ Izvor: Komunalno poduzeće Čvorkovac

² Izvor: Komunalno poduzeće Čvorkovac

Sakupljeno komunalnog otpada u 2012. g. u tonama	Sakupljeno komunalnog otpada u 2013. g. u tonama	Sakupljeno komunalnog otpada u 2014. g u tonama	Sakupljeno komunalnog otpada u 2015. g. u tonama	Sakupljeno komunalnog otpada u 2016. g. u tonama	Indikator tendencije u %	
					2014/2015	2015/2016
2.066,68	1.738,83	1.683,20	1.611,64	1.613,74	Pad 4,23%	Rast 0,16%

Analizirajući ove pokazatelje – količine odloženog otpada od stavnog stanovništva i broja stalnih stanovnika obuhvaćenih organiziranim odvozom komunalnog otpada, procijenjena je specifična količina otpada po stanovniku:

U 2012. godini	U 2013. godini	U 2014. godini	U 2015. godini	U 2016. godini
378,37 kg godišnje	235,76 kg godišnje	228,32 kg godišnje	218,62 kg godišnje	218,73 kg godišnje
1,04 kg po danu	0,65 kg po danu	0,63 kg po danu	0,60 kg po danu	0,61 kg po danu

Osim komunalnog otpada u općini Erdut je moguće i razvrstavanje otpada u postavljene zelene otoke na ukupno 35 lokacija i to po naseljima:

- Aljmaš 4 lokacije
- Bijelo Brdo 9 lokacija
- Dalj 16 lokacija
- Erdut 6 lokacija

Tijekom 2016. godine zabilježeno da je iz navedenih spremnika sakupljeno razvrstanog otpada po vrsti i to:³

VRSTA OTPADA	KOLIČINA U TONAMA	LOKACIJE ODLAGANJA
PAPIR	42,19	EKO-FLOR PLUS D.O.O. OROSLAVJE, UNIJA PAPIR D.O.O. OSIJEK
STAKLO	0,00	EKO-FLOR PLUS D.O.O. OROSLAVJE
PLASTIKA	0,04	DRAVA INTERNATIONAL D.O.O. OSIJEK
METAL	0,00	KAIROS D.O.O. OSIJEK
TEKSTIL	0,28	KOMPIS OBRT ZA PROIZVODNJI I USLUGE SEMELJCI
UKUPNO	42,51	

Napomena: Podaci za papir i karton su objedinjeni, odnosno navedene količine se odnose na sakupljeni otpad iz zelenih otoka, te iz plavih kanti kućanstava.

Zelene otoke prazni komunalno poduzeće „Čvorkovac“ d.o.o. Dalj, Bana Josipa Jelačića 12.

³ Izvor: Komunalno poduzeće Čvorkovac

Na ovaj način izdvojenim skupljanjem pojedinih otpadnih materijala kao npr. papira, stakla, dijela plastike i dr. količina se znatno smanjuje čime se postižu slijedeći efekti:

- Smanjene su količine otpada koje se odlažu na odlagališta, što rezultira uštedom na odlagališnom prostoru,
- Povećavaju se količine sekundarnih sirovina (skupljeni otpad uz odgovarajuću obradu postaje sekundarna sirovina i na taj način štedi sirovine i energiju, a s druge strane predstavlja značajnu uštedu u potrebnom kapacitetu objekta za konačno zbrinjavanje dostatnog otpada),
- Smanjuje se emisija metana i nekih drugi plinova koji nastaju u manjim koncentracijama na odlagalištu komunalnog otpada,
- Smanjuje se opterećenje procijednih voda, a posredno time i smanjenje mogućnosti onečišćenja površinskih i podzemnih voda,
- Permanentno se utiče na svijest građana o važnosti razvrstavanja otpada, te upotrebe razvrstanog otpada – sekundarnih sirovina kao novog izvora energije.

Električni i elektronički otpad sakuplja i zbrinjava tvrtka „Metal zec“ iz Iloka koji posao obavlja po pozivu građana.

Otpad od tinta i tonera zbrinjava tvrtka „Kairos“ d.o.o. Osijek kojoj se tinte i toneri odnose radi prikupljanja i zbrinjavanja.

Otpad (plastične flaše i najlonske vrećice) od kemijskih sredstava namijenjenih poljoprivredi korisnici iste vraćaju ovlaštenom prodavaču.

Konkretnе podatke o sakupljenim i zbrinutim količinama navedenih vrsta otpada nemamo. Također podaci o izdvajanju, zbrinjavanju opasnog otpada od ostalog otpada Općini nisu dostupni.

Građevinski otpad odlaže se u kontejnere od $5,5 \text{ m}^3$ koji su postavljeni u svim naseljima Općine i to četiri kontejnera po lokaciji. Takvih lokaliteta u Općini ima četiri, u svakom naselju po jedna. Pražnjenje i odvoz građevinskog otpada vrši komunalno poduzeće „Čvorkovac“ koji takvu vrstu otpada zbrinjava na lokalnu depresiju u naselju Dalj. Prema informacijama kojima raspolaže Općina, zbrinuta količina otpada u 2016. godini iznosi cca 581 tona. Trošak koji je nastao za gospodarenje ovom vrstom otpada iznosi 83.518,00 kuna. U odnosu na raniju godinu bilježi se pad sakupljenog građevinskog otpada od 17,65%, što se reflektira na smanjenje troškova za deponiranje ove vrste otpada od 17.107,00 kuna. Razlog nastanka ovolike količine otpada leži u činjenici da su mnogi građani tražili dodjelu građevinskog materijala za stambeno zbrinjavanje (program Ministarstva regionalnog razvoja), koji su po dobijanju istog rušili stare kuće i otpad deponirali u metalne kontejnere.

U protekloj 2016 . godini realizirano je slijedeće:

- Nastavak sakupljanja komunalnog otpada, troškovi se financiraju iz usluge sakupljanja otpada,
- Pražnjenje kontejnera od $5,5 \text{ m}^3$ i zbrinjavanje građevinskog otpada na lokalnu depresiju u Dalju, te uređenje iste. Troškovi se financiraju prema odredbama Ugovora o redovitom održavanju javnih površina između Općine Erdut i komunalnog poduzeća „Čvorkovac“ kao i na osnovu ostalih pojedinačnih faktura. Godišnji trošak odvoza smeća sa javnih površina iznosi 143.518,00 kuna.
- Nadalje, na našem području tijekom godine nastanu manje divlje deponije koje se kontinuirano čiste, te po čišćenju istih postavlja se tabla sa tekstom „ZABRANJENO ODLAGANJE SMEĆA“. Ukupni troškovi sanacije iznose 125.670,75 kuna.
- Na području općine postavljeno je dodatnih 25 lokaliteta zelenih otoka, čiji troškovi nabavke i postavljanja su iznosili 120.510,00 kuna.

- Obavljeno je niz edukacija u osnovnim školama, te u okviru rada udruga putem projektnih aktivnosti.

Ukupna potrošena proračunska sredstva za realizaciju plana gospodarenja otpadom u 2016. godini iznosili su 389.698,75 kuna. Izvor sredstava proračun Općine Erdut.

4. PLAN ZA 2017. GODINU

- Provođenje kontinuiranog prikupljanja komunalnog otpada.
- Provodenje kontinuiranih mjera kontrole i po potrebi čišćenja otpada sa javnih površina na našem području.
- U suradnji sa Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost planira se izgradnja reciklažnog dvorišta u iznosu od 1.500.000,00 kuna od čega Fond za zaštitu okoliša sufinancira 80% sredstava, a ostatak od 20% Općina Erdut. Nadalje se u suradnji sa Fondom za zaštitu okoliša planira provođenje aktivnosti daljnog razvrstavanja otpada na mjestu njegovog nastanka nabavljanjem vreća za sakupljanje PET ambalaže.
- U suradnji sa školama, vrtićem za djecu, udrugama i ostalim subjektima koji djeluju na području općine planira se edukacija stanovništva o važnosti pravilnog gospodarenja otpadom.

Proračunska sredstva izdvojena za navedene poslove procjenjuju se u iznosu 360.000,00 kn.

5. ZAKLJUČAK

Obzirom na ekonomsku krizu i nedovoljnu podršku od strane državnog proračuna započete su aktivnosti radi zaštite okoliša u okviru finansijskih mogućnosti općinskog proračuna, te u skladu sa Planom gospodarenja otpada. I dalje se radi na edukaciji korisnika, kao što je i Planom predviđeno s fokusom na razvrstavanje otpada, te izdvajanjem otpada koji se može koristiti kao sekundarna sirovina. Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište "povoljnih" vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača mogu se smanjiti količine i štetnost otpada.

Izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada u praksi se vrlo teško postiže, ali treba tome težiti. Predviđa se, da će dio mjera za izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada bit reguliran dodatnim zakonskim propisima u okviru cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

KLASA: 351-01/17-01/1
UR.BROJ: 2158/03-17-01

Načelnik:
Jugoslav Vesić